

ברכת אבי

בולל

הערות על פרשיות התורה
הערות על מועדי השנה
מאמרים בענינים שונים

מאת אברהם בן הרב יהודה הלוי קאלקא
שיקגו, אילינוי – תשפ"ב

יוצא לאור לקראת מעמד הקמת המצבה
ולע"נ אבי מורי הרב יהודה
בן ר' חיים שלום הלוי קאלקא זצ"ל

לכל עניני הספר:

אברהם קאלקא

773-951-7370

ak2301@gmail.com

עריכה, עימוד, גרפיקה,
והדפסה על ידי

מכון עלה זית

עריכת ספרים מרישא עד גמירא
publish@alehzayis.com | 732.513.3466
FAX: 732.865.7002 | 732.387.7841

Rabbi Dovid Zucker

6630 N. Mozart
Chicago, Ill. 60645
(773) 761-0212

דוד צוקער
ראש כולל
כולל זכרון שניאור
שיקאגו

בס"ד

י"ח כסלו תשפ"ב, פה שיקאגא.

כבוד ידידי הרה"ג הנעלה ר' אברהם הלוי קאלקא שליט"א

שמחתי לראות את ראשית פרי עמלו של מע"כ את ספרו "ברכת אבי",
הערות על פרשיות התורה ועל מועדי השנה ועוד ענינים, שנכתבו בטוב טעם
ודעת, לע"נ אביו הרב יהודה הלוי קאלקא ז"ל.

הנה ממה שראיתי הוטב בעיני, וראויים הם להוציאם לאור ויהנו מהם
המעיינים. ובודאי שיהיה לו לאביך ז"ל נחת רוח ועליה גדולה לנשמתו
הטהורה ע"י ספר זה. והנה חכמינו ז"ל הפילגו במעלת כתיבת חידו"ת שע"ז
מתגלה חלקו המיוחד בתורה לרבים כמש"כ בס' חסידים (סי' תק"ל) וז"ל,
וכל מי שגילה לו הקב"ה דבר ואינו כותבו, ויכול לכתוב, הרי זה גוזל... כי
לא גילה אלא לכתוב, דכתיב "סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם", וכתיב "יפוצו
מעיונותיך חוצה", וזה שכתוב "יביא במשפט על כל נעלם", והיינו משום די
חלק בתורה שניתן לו לבדו ועליו לפרסמו.

והנני לברכך שתזכה להרבות תורה וחסד ולראות הצלחה רבה מזה ומכל
מעשה ידיך, להמשיך לעלות בדרך אביך זצ"ל, וללמוד תורה מתוך בריאות
הגוף ולזכות לחדש עוד חידושי תורה.

הכו"ח לכבוד התורה ולומדיה

ר"ק 13 313

From the desk of...
Rabbi Reuven Gross

כ"א כסלו תשפ"ב

לכבוד ידידי הרב אברהם קאלקא שליט"א,

נהניתי מאוד מגליונות ספרך ברכת אבי על פרשח השבוע שיש בו פנינים המושכים את הלב וגם עניני השקפה ומוסר להדריך הקוראים בדרכי התורה"ק. באתי בזה לברך אותך ברכת הדייט שדבריך ימצאו חן בעיני הלומדים וגם יתרוממו מהלמודים החשובים שנמצאו בהם.

יה"ר שתזכה לחבר ספרים אחרים ולהוציאם לאור להגדיל תורה ולהאדירה.

כאוד / מאיר זוס

ראובן מאיר גראס

תוכן עניינים

הקדמה.....	א
קווים לדמות אבי מורי ז"ל.....	ד
ספר בראשית.....	יט
ספר שמות.....	לט
ספר ויקרא.....	נט
ספר במדבר.....	עט
ספר דברים.....	קג
מועדים.....	קכט
מאמרים בעניינים שונים.....	קמט
תיקונים הנעשים ע"י עשיית מצוות לפני ולאחר מתן תורה.....	קמט
אמירת מלכויות בראש השנה כדי שתמליכוני עליכם.....	קנח
אלו ואלו דברי אלוקים חיים.....	קסג

ספר
בראשית

בראשית

בראשית ברא אלוקים (א, א).

כתב רש"י וז"ל, ולא נאמר ברא ה' שבתחלה עלה במחשבה לבראותו במדת הדין וראה שאין העולם מתקיים הקדים מדת הדין ושתפה למדת הדין והיינו דכתיב ביום עשות ה' אלוקים ארץ ושמים, עכ"ל. ויש לשאול הרי הקב"ה יודע הכל מראש וא"כ בודאי ידע שלא יתקיים העולם במדת הדין לבד, וא"כ קשה (בלשון כביכול) מעיקרא מאי קסבר ולבסוף מאי קסבר^א.

עוד קשה, שאצל הקב"ה אין מושג של זמן דהיינו קודם ואחור, אלא הכל הוא כאחד, וכמו שכ' הרמב"ן על הפסוק (שמות ג, יג) "אהיה אשר אהיה". וכן כ' התוס' יו"ט על המשנה באבות (פרק ג משנה טו) "הכל צפוי והרשות נתונה", שביאר על פי הרמב"ם שיש לאדם בחירה אף שהקב"ה יודע הכל מראש, משום שאצל הקב"ה אין קדימה ואחור בחוק הזמן, אלא הכל אצלו בגדר הווה, עי"ש.

ונראה לבאר, על פי מה דאיתא בגמ' מנחות (כט, ב) שהראה הקב"ה למשה שהיו שוקלין את בשרו של רבי עקיבא במקולין, אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה, א"ל שתוק כך עלה במחשבה לפני, ע"כ. וביארו המפרשים (רבי צדוק הכהן ז"ל ברסיסי לילה פרק מה, חיד"א בדברים אחדים דרוש כ, של"ה הובא בביאורי אגדות להגר"א וסרמן ז"ל סימן ה) שרצה לומר שמתחילה עלה לפני לבראות את העולם במדת הדין, והנהגה זו של מדת הדין עדיין נוהגת בצדיקים כמו ר"ע. ובטעם הדבר עי' בספר מעדני שמואל (להגר"ש טרוביץ ז"ל) פרשת מטות שביאר, ע"פ מה שכתב הרמח"ל (בתחילת ספר דעת תבונות) שכדי שתהיה הטבת ה' לנבראים שלמה ראוי שיהיו הנבראים מקבלים אותה מתוך בחירתם ועמלם ויגיעם כדי שלא יהיה בגדר נהמא דכיסופא, וא"כ ככל שהאדם נידון יותר לפי

א. ומצינו קושיא כעין זה בדברי הרמב"ן שרש"י כ' "וירא אלוקים את האור כי טוב - שהבדילו לצדיקים", והקשה הרמב"ן דא"כ יראה שהוא כענין המלכה ועצה חדשה וכו' כענין באדם שלא ידע טיבו של דבר עד היותו, עי"ש.